

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. J. S.**, zast. JUDr. Václavem Sedlářem, advokátem, se sídlem Údolní 222/5, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Brno**, se sídlem Veverčí 7, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2020, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 7. 2021, č. j. 31 Ad 7/2020 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Uherské Hradiště ze dne 24. 2. 2020, č. j. X, sp. zn. OSVC/PR/1/20, kterým podle § 104a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zamítla žádost žalobce o vrácení přeplatku na pojistném za rok 2019 ve výši 9.540 Kč.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu. Uvedl, že ke dni 31. 8. 1998 byla na jeho konto plátce pojistného připsána předpisy PR 5 a PR 6 částka celkem 22.505.429 Kč a dne 31. 10. 1997 byla z konta plátce pojistného Vojenský opravárenský podnik 014 s. p. (dále též „VOP“) odepsána předpisem PR 5 a PR 6 částka celkem 20.554.432 Kč. Na základě výše uvedeného byly vydány pro žalobce výkazy nedoplatků ze dne 20. 10. 1998, č. j. 4696/98, na částku 19.044.937,92 Kč, ze dne 22. 2. 1999, č. j. 1494/99, na částku 1.215.446 Kč, ze dne 20. 2. 2001, č. j. 2545/01, na částku 4.705.952 Kč a ze dne 21. 5. 2011, č. j. 3528/01, na částku 226.486,92 Kč. Kupní smlouvou

ze dne 1. 10. 1997 žalobce nabyl od tehdejšího Fondu národního majetku VOP, avšak tato smlouva nemůže zakládat povinnost žalobce hradit pojistné předepsané tomuto podniku. Žalobce tak ve vztahu k dlužnému pojistnému není právním nástupcem VOP. Dluh na pojistném tedy nebyl dluhem žalobce, ale dluhem VOP. Okresní správa sociálního zabezpečení však bez jakéhokoli rozhodnutí zaevidovala na účet žalobce nedoplatky VOP. Žalobce dále upozornil, že Okresní správa sociálního zabezpečení zapsala na konto žalobce rozdílnou částku, než odepsala z účtu dlužníka. Tím, že žalobci nevystavila platební výměry, ale ihned vydala výkazy nedoplatků (exekuční tituly) odebrala žalobci možnost soudní ochrany a porušila čl. 2 odst. 2, 4 odst. 1, 11 odst. 1 a 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[3] Závěrem žalobce namítl, že podle § 18 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, se právo vymáhat pojistné promlčuje ve lhůtě 10-ti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu. Zápisy na kontě plátce pojistného, zapsané bez jeho vědomí a bez vydání platebního výměru, tak jsou promlčeny. Vzhledem k tomu, že předpisy PR 5 a PR 6 byly na konto plátce pojistného zapsány 31. 8. 1998 bez platebního výměru, nemohlo být nikdy vedeno o jejich oprávněnosti žádné správní ani soudní řízení, tedy promlčecí doba nebyla žádným soudním řízením stavěna.

[4] Krajský soud v Brně nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Námitku žalobce, že na něj nemohla přejít povinnost hradit pojistné předepsané VOP, krajský soud vyhodnotil jako nedůvodnou s tím, že touto otázkou se již zabýval v rozsudku sp. zn. 30 Ca 302/2000, v němž konstatoval, že do souhrnu závazků podniku, které jsou součástí jeho majetku, nepochybně patří povinnosti plynoucí ze sociálního pojištění. Ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta usnesením ze dne 12. 10. 2001, sp. zn. IV. ÚS 164/01, v němž Ústavní soud mimo jiné konstatoval, že v § 12 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. je výslovně upraven zákonný přechod povinnosti platit pojistné na právního nástupce organizace nebo malé organizace.

[5] Krajský soud nevyhověl ani námitce žalobce, že Okresní správa sociálního zabezpečení bez jakéhokoli rozhodnutí zaevidovala na účet žalobce nedoplatky VOP. Poukázal v této souvislosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2402/2005, a konstatoval, že na žalobce přešla povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Zmínil rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Ads 188/2018 - 18, podle něhož žalobci byly ve smyslu § 104g odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. jednotlivé dlužné částky předepsány předchozími čtyřmi výkazy nedoplatků a rozsudek téhož soudu ze dne 28. 6. 2011, č. j. 3 Ads 7/2011 - 48, v němž judikoval, že úkonem, kterým byla vyměřena výše dlužného pojistného v daném právním režimu, může být pouze platební výměr nebo výkaz nedoplatků. Následně krajský soud uzavřel, že žalobci byly jednotlivé dlužné částky předepsány předchozími čtyřmi výkazy nedoplatků.

[6] Otázka namítané neplatnosti výkazů nedoplatků pro chybějící zákonné náležitosti byla již předmětem soudního přezkumu v rozsudku sp. zn. 62 Ad 3/2016 následně přezkoumaného rozsudkem NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Ads 188/2018 - 18. V těchto rozhodnutích soudy aprobovaly, že výkaz nedoplatků obsahuje veškeré zákonem

pokračování

předepsané náležitosti a celková výše nedoplatku vycházela z částek předepsaných žalobci dříve vydanými výkazy nedoplatků. Krajský soud neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit a upozornil, že v posuzované věci žalobce neprohlásil proti rozhodnutí o námitkách proti výkazu nedoplatků podle § 104g odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., ale proti zamítnutí žádosti o vrácení přeplatku na pojistném za rok 2019.

[7] K žalobcem namítanému promlčení práva vymáhat pojistné podle § 18 zákona č. 589/1992 Sb., krajský soud poukázal na závěry uvedené v rozsudku NSS č. j. 5 Ads 188/2018 - 18, poté popsal dosavadní průběh soudních řízení a konstatoval, že promlčecí doba byla stavěna z důvodu vymáhání pohledávky a z důvodu soudních řízení po dobu minimálně 16 let. Nemohlo tak dojít k promlčení nezaplaceného dluhu na pojistném ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[8] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvedl, že podle § 18 zákona č. 589/1992 Sb. se právo vymáhat pojistné promlčuje ve lhůtě deseti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Výkazy nedoplatků by tedy měly být prekludovány v desetileté prekluzivní lhůtě. Promlčení stěžovatel dovozoval z toho, že promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu a předpisy byly na konto plátce pojistného zapsány dne 31. 8. 1998 bez jeho vědomí a platebního výměru. Nemohlo být tedy nikdy vedeno o jejich oprávněnosti či neoprávněnosti správní ani soudní řízení, tedy promlčecí doba nebyla žádným soudním řízením stavěna. Ve skutkově i právně obdobném případě stěžovatele rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 12. 11. 2014, č. j. 8 Ad 23/2010 - 38, že nedoplatky pojistného na zdravotní pojištění jsou promlčeny, resp. prekludovány. Jednalo se také o nedoplatky na pojistném po VOP, předepsané stěžovateli platebním výměrem ze dne 1. 7. 1998, jenž nabyl právní moci dne 29. 7. 1998. Znění § 16 zákona č. 592/1992 Sb. a § 18 zákona č. 589/1992 Sb. bylo až na stanovenou délku promlčecí lhůty zcela totožné. Podle stěžovatele není žádný důvod k rozdílnému přístupu k otázce promlčení, resp. prekluze ve vztahu k pojistnému na zdravotní pojištění a pojistnému na sociální zabezpečení.

[9] Stejně jako již v žalobě stěžovatel namítl, že kupní smlouva, na základě níž od tehdejšího Fondu národního majetku nabyt VOP, nemůže zakládat povinnost stěžovatele hradit pojistné předepsané tomuto podniku. Vyjádřil přesvědčení, že ve vztahu k dlužnému pojistnému není právním nástupcem VOP. Podle stěžovatele je placení pojistného na sociální zabezpečení veřejnoprávní povinností, která nemůže být s ohledem na charakter této povinnosti převáděna z povinného subjektu na jinou osobu. Smlouvou o prodeji podniku tak mohou být převedena pouze soukromoprávní práva a povinnosti, ale nikoli již veřejnoprávní povinnosti, např. daňová povinnost, nebo povinnost zaplatit pojistné na sociální zabezpečení. Z tohoto důvodu nemohly být ani z účtu VOP převedeny nedoplatky na účet stěžovatele. Dluh na pojistném na sociální zabezpečení tedy nebyl dluhem stěžovatele, ale dluhem VOP. Okresní správa sociálního zabezpečení bez jakéhokoli rozhodnutí zaevidovala na účet stěžovatele nedoplatky VOP. Proti tomu se stěžovatel nemohl nijak bránit, protože zákon proti tomuto postupu nepřiznává stěžovateli žádný opravný prostředek. V této souvislosti stěžovatel poukázal na judikaturu

Ústavního soudu, dle které nezbytnou podmínkou úhrady daňového nedoplatku původního vlastníka novým majitelem nemovitosti je povinnost správce daně vydat novému majiteli rozhodnutí, jímž se stanoví, jaké peněžité plnění se mu ukládá (viz nálezy sp. zn. I. ÚS 469/98, I. ÚS 313/99, IV. ÚS 311/99) V těchto rozhodnutích se sice Ústavní soud zabýval daňovou povinností, podle názoru stěžovatele se však jedná o stejný druh veřejnoprávní povinnosti, která je ovládaná stejnými principy, a proto jsou závěry použitelné i na pojistné na sociální zabezpečení.

[10] Stěžovatel dále upozornil, že již v podané žalobě namítal, že pokud Okresní správa sociálního zabezpečení převedla dlužné pojistné, resp. penále z konta v. s. 81010090 na konto v. s. 81520898, mohla tak učinit výhradně platebními výměry, což se doposud nestalo. Navíc rozdíl mezi odepsanou a připsanou částkou činí 1.950.997 Kč a nebyl ničím odůvodněn. Touto skutečností, přestože byla v průběhu řízení i v žalobě namítána, se krajský soud vůbec nezabýval.

[11] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila se závěry krajského soudu. Uvedla, že předmět řízení je po právní stránce zcela totožný s předmětem řízení, o kterém bylo již za stejných právních předpokladů rozhodováno, a to o vrácení přeplatku na pojistném za rok 2014. V minulosti již bylo několikrát správními orgány a soudy posouzeno, že postup OSSZ Uherské Hradiště při převodu pohledávky za VOP byl správný. Pravomocně ukončená řízení se rovněž vyrovnala se způsobem předepsání nedoplatků na pojistném a penále formou výkazu nedoplatků, bylo vysvětleno přidělování variabilních symbolů pro plátce pojistného a převody jednotlivých dlužných částek mezi těmito konty a byla objasněna i otázka promlčení a prekluze.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Podle § 12 odst. 1 zákona č. 589/1992, *na právního nástupce zaměstnavatele přechází povinnost platit pojistné za dobu nejvýše 10 roků nazpět ode dne, kdy se stal právním nástupcem. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení je povinna na žádost takového právního nástupce vykázat evidovanou výši dlužného pojistného.*

[14] Podle § 17 odst. 1 věty první a druhé téhož zákona, *přeplatek na pojistném se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci do pěti let po uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl, pokud není jiného splatného závazku vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení. Je-li takový závazek, použije se přeplatku na pojistném k jeho úhradě.*

pokračování

[15] Podle § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992, *právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 10 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.*

[16] Podle odst. 2 téhož ustanovení, *právo vymáhat pojistné se promlčuje za 10 let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu a po dobu provádění exekuce na peněžitá plnění exekučním správním orgánem.*

[17] Podle § 104g odst. 1, věty první zákona č. 582/1991 Sb., *dlužné částky na pojistném a penále může okresní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků.*

[18] Podle § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotní pojištění, *právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 10 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.*

[19] Podle odst. 2 téhož ustanovení, *právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě 10 let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu.*

[20] K argumentaci stěžovatele, že předpisy byly na konto plátce pojistného zapsány dne 31. 8. 1998 bez jeho vědomí a platebního výměru a nemohlo být nikdy vedeno o jejich oprávněnosti či neoprávněnosti správní ani soudní řízení, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v této věci se jedná o posouzení, zda žalovaná postupovala správně, když zamítla žádost stěžovatele o vrácení přeplatku na pojistném za rok 2019. Nejedná se tudíž o posouzení zákonnosti postupu žalované při předepsání dlužné částky na pojistném výkazem nedoplatků podle § 104g zákona č. 582/1991 Sb., připsání/odepsání předpisu na konto stěžovatele/VOP a vědomosti stěžovatele o tomto postupu. Krajský soud tuto podstatu věci vystihl v bodu 27 kasační stížností napadeného rozsudku a řádně, přesvědčivě, úplně a srozumitelně se vypořádal s veškerou podstatnou žalobní argumentací stěžovatele, včetně té týkající se neplatnosti výkazů nedoplatků pro chybějící zákonné náležitosti. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje za pochybení krajského soudu, že se výslovně nezabýval poukazem stěžovatele na rozdíl mezi částkou odepsanou VOP a připsanou stěžovateli ve výši 1.950.997 Kč. Pro posouzení věci to totiž nemělo význam.

[21] Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí námitku a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami žalobce, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33). Nejvyšší správní soud dále již v rozsudku ze dne 23. 11. 2017, č. j. 1 As 299/2016 - 59, vyslovil, že „rozsah reakce soudu na konkrétní námitky by měl být co do šíře odůvodnění přiměřený. Soudy proto nemusejí odpovědět na každou jednotlivou dílčí argumentaci, zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 13).“

Ústavní soud v bodě 68 nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, pak výstižně uvádí, že „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“

[22] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v rozsudku ze dne 28. 6. 2011, č. j. 3 Ads 7/2011 - 48 vyslovil, že „podle § 104g zákona č. 582/1991 Sb. lze výši dlužného pojistného stanovit nejen platebním výměrem, ale i výkazem nedoplatků, který je podle § 104h zákona č. 589/1992 Sb. titulem pro soudní nebo správní výkon rozhodnutí. Lze-li tedy podle citovaných ustanovení předepsat k úhradě dlužné pojistné výkazem nedoplatků, je nezbytné na výkaz nedoplatků nahlížet pro účely plynutí promlčecí lhůty podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. shodně jako na platební výměr, tj. aby i od okamžiku vydání výkazu nedoplatků plynula promlčecí lhůta práva vymáhat předepsané pojistné. Opačný přístup by totiž nedůvodně znemožňoval uplatnit plátcí pojistného námitku promlčení a takový výklad by nemohl být ani pro stěžovatele příznivý. Není totiž žádného důvodu, aby v tomto směru bylo na výkaz nedoplatků nahlíženo jinak než na platební výměr. Tento závěr ostatně zaujal již Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 28. 7. 1999, sp. zn. 20 Cdo 437/1999, kde k této otázce uvedl, že „platebním výměrem“ ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. je nejen rozhodnutí podle § 104c zákona č. 582/1991 Sb., ale také výkaz nedoplatků, neboť jím lze rovněž vyměřit platební povinnost u dlužného [pojistného] a penále (§ 104g zákona č. 582/1991 Sb.).“ Pro posuzovanou věc tak je podstatné, že žalovaná nepochybila, jestliže na základě výkazů nedoplatků, na které je třeba z hlediska výkonu rozhodnutí nahlížet stejně jako na platební výměr, žalobci předepsala dlužnou částku na pojistném.

[23] Žalovaná v posuzované věci vycházela z toho, že přeplatek na pojistném za rok 2019 ve výši 9.540 Kč vznikl (tato skutečnost je tak mezi účastníky nesporná), avšak OSSZ Uherské Hradiště eviduje u žalobce splatný nepromlčený závazek ve výši 23.394.702 Kč. Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval argumentací stěžovatele, že předmětné výkazy nedoplatků byly prekludovány, tj. tím zda došlo k promlčení lhůty, v níž lze vymáhat pojistné podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. Vycházel přitom z rozsudku zdejšího soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Ads 188/2018 - 88, který se v jiné věci stěžovatele těmito otázkami zabýval. K charakteru lhůty podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 v bodě 17 cit. rozsudku uvedl, že „pro posouzení charakteru této zákonné lhůty není podstatná změna právní úpravy ke dni 1. 1. 2009, jelikož soudní praxe jednoznačně například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016, č. j. 10 Ads 74/2016 - 28, konstatovala: „Tím, že zákonodárce s účinností od 1. 1. 2009 do § 18 odst. 2 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nakonec vložil pravidlo, že promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu, pouze z legislativního hlediska odstranil dosavadní nejasnost ohledně promlčení pohledávky podle tohoto ustanovení. Ve vztahu k témuž zákonu ve znění účinném do 31. 12. 2008 tuto nejasnost odstranila judikatura.“ [...] [P]odrobnější úprava institutu promlčení musí být v tomto případě posuzována pomocí analogie legis podle obecné úpravy promlčení obsažené v občanském zákoníku. Taktéž je judikatura Nejvyššího správního soudu jednotná v tom, že lhůta stanovená v § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. jak do 31. 12. 2008, tak po 1. 1. 2009 byla a je promlčecí lhůtou. Nejvyšší správní soud k tvrzení stěžovatele, že lhůta obsažená v § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2008 byla prekluzivní, zdůrazňuje, že speciální

pokračování

právní předpis, v tomto případě zákon č. 589/1992 Sb. nestanovil, že by právo na vymáhání pohledávky uplynutím stanovené doby zaniklo; tudíž lhůta zde uvedená je toliko lhůtou promlčecí. Dále Nejvyšší správní soud poznamenává, že promlčení i prekluze práva mají ve své podstatě pro dlužníka ty samé následky, když uplynutím zákonem stanovené doby nebude věřitel úspěšný při vymáhání prekludované či promlčené dlužné částky; přitom v případě prekluze je soud sám povinen přihlídnout k uplynutí této lhůty a v případě promlčení musí tuto námitku vznést dlužník.“

[24] V bodě 19 následně k běhu promlčecí lhůty dále konstatoval, že „co se týče promlčecích lhůt stanovených v § 18 zákona č. 589/1992 Sb., v prvním odstavci je uvedena desetiletá promlčecí lhůta, po kterou lze dlužné právo předspsat a v druhém odstavci je stanovena rovněž desetiletá promlčecí lhůta, po kterou lze dlužné právo následně vymáhat. V nyní posuzované věci bylo nejstarší nárokové dlužné pojistné za období od 26. 12. 1994 do 20. 10. 1998 stěžovateli předspsáno výkazem nedoplatků č. j. 4696/98 ze dne 20. 10. 1998; došlo tak k jeho předspsání v rámci desetileté promlčecí lhůty dle § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. Okamžik, od kterého se odvíjí běh promlčecí lhůty pro vymáhání dluhu, je doba, kdy byly výkazy nedoplatků doručeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2011, č. j. 3 Ads 7/2011 – 48). Výkaz nedoplatků č. j. 4696/98 ze dne 20. 10. 1998 byl stěžovateli doručen dne 29. 10. 1998, což je zároveň datum, od kdy běží desetiletá promlčecí lhůta stanovená pro jeho vymáhání dle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. S ohledem na vedení soudního řízení před Okresním soudem v Uherském Hradišti pod sp. zn. 1E 2391/2001, a poté i řízení vedené soudním exekutorem z Exekutorského úřadu Uherské Hradiště pod sp. zn. 23 EX 34/13 ve věci návrhu na výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí stěžovatele na základě uvedených výkazů nedoplatků, došlo ke stavení této promlčecí doby ode dne 27. 11. 2001 do dne 9. 8. 2013, tj. ode dne doručení návrhu na výkon rozhodnutí soudu do dne právní moci usnesení, jímž byla exekuce zastavena. V dané věci tak k promlčení nezaplaceného dluhu na pojistném ke dni vydání výkazu nedoplatků ze dne 7. 12. 2015 ani v ostatních třech případech později vydaných výkazů nedoplatků nedošlo.“

[25] S přihlídnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že ke dni 16. 4. 2020, kdy bylo vydáno rozhodnutí žalované, promlčecí lhůta pro vymáhání dluhu podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. neuplynula, neboť v případě výkazu „nejstaršího“ výkazu nedoplatků č. j. 4696/98 ze dne 20. 10. 1998, který byl stěžovateli doručen dne 29. 10. 1998, došlo ke stavení promlčecí lhůty od 27. 11. 2001 do dne 9. 8. 2013, tj. i bez zohlednění soudních řízení zmíněných krajským soudem v bodě 34 kasační stížností napadeného rozsudku by promlčecí lhůta běžela od 29. 10. 1998 do 26. 11. 2001, tj. téměř 3 roky a 1 měsíc a od 9. 8. 2013 do 16. 4. 2020, tj. necelých 6 let a 9 měsíců, celkem tedy z promlčecí doby neuplynulo ani 9 let a 10 měsíců. Desetiletá promlčecí lhůta podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., tedy ke dni vydání rozhodnutí žalované neuplynula.

[26] K poukazu stěžovatele na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2014, č. j. 8 Ad 23/2010 - 38, v němž v jiném případě stěžovatele rozhodl, že nedoplatky pojistného na zdravotní pojištění jsou promlčeny, resp. prekludovány, zdejší soud konstatuje, že v tomto rozsudku se městský zabýval charakterem a během lhůty obsažené v § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. Mimo jiné uvedl, že „ustanovení § 16 odst. 2 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb., podle kterého promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu, bylo

do zákona vloženo až s účinností od 1. 1. 2008, na prekluzivní lhůtu běžící od 29. 7. 1998 se vztahovat nemůže a jinou odbodnou úpravu zákon neobsahoval. Tato lhůta tudíž běžela i po dobu řízení o návrhu na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí, zahájeného dne 20. 11. 1998, její poslední den připadl na 20. 11. 2003, a tímto dnem právo vymáhat vyměřené pojistné zaniklo.“

[27] Správností tohoto závěru městského soudu se zdejší soud nezabýval, jelikož řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku bylo zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 Ads 223/2014 - 19, z důvodu zpětvzetí kasační stížnosti žalovanou. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovateli lze sice přisvědčit v tom, že ustanovení § 18 zákona č. 589/1992 Sb., a ustanovení § 16 zákona č. 592/1992 Sb., je v podstatě totožné. I ve vztahu k běhu lhůty podle § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. proto lze vycházet z výše uvedených závěrů obsažených v rozsudku zdejšího soudu č. j. 5 Ads 188/2018 - 88, tj. že promlčecí doba práva vymáhat pojistné neběží po dobu vykonávacího řízení u soudu, přičemž tento závěr platí i pro znění § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2007. Z výše uvedeného tak je zřejmé, že městský soud nesprávně vycházel z předpokladu, že jelikož do § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 byla věta druhá, podle které promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu, vložena až s účinností od 1. 1. 2008, nedošlo po dobu řízení o návrhu na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí ke stavění promlčecí lhůty. Z rozsudku městského soudu č. j. 8 Ad 23/2010 - 23 tudíž nelze pro posuzovanou věc dovozovat, že uplynula promlčecí lhůta podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb.

[28] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani argumentaci stěžovatele, že na něj při nabytí VOP nepřešla povinnost hradit pojistné předepsané tomuto podniku. Zdejší soud má totiž stejně jako krajský soud za to, že povinnost právního nástupce zaměstnavatele uhradit dlužné pojistné svého předchůdce přímo vyplývá z § 12 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. Přílehlavý je v této souvislosti odkaz krajského na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2402/2005, v němž poukázal na § 12 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., a konstatoval, že „podle citovaného ustanovení samotného zákona má totiž právní nástupce zaměstnavatele povinnost uhradit dlužné pojistné svého předchůdce. Právní nástupnictví, které má povahu universální sukcese v postavení zaměstnavatele, má za následek, že na právního nástupce přecházejí všechna práva a povinnosti předchůdce v této jeho roli. A o takové právní nástupnictví se v dané věci nepochybně jedná, jak plyne z čl. III. Smlouvy č. 255/97, dle něž na kupujícího přecházejí práva a povinnosti podniku z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům pracujícím v organizační složce, již se privatizace týká.“

[29] Stěžovatelem zmíněná judikatura Ústavního soudu, dle které nezbytnou podmínkou úhrady daňového nedoplatku původního vlastníka novým majitelem nemovitosti je povinnost správce daně vydat novému majiteli rozhodnutí, jímž se stanoví, jaké peněžité plnění se mu ukládá, není pro posouzení věci relevantní, neboť v posuzované věci se nejedná o daňovou věc, ale o zcela odlišný případ vrácení přeplatku na pojistném stěžovateli. Ostatně Ústavní soud v obdobné věci, v níž rovněž nebylo vyhověno žádosti žalobce ze dne 3. 6. 1999 o vrácení přeplatku na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v usnesení ze dne sp. zn. 12. 10. 2001 sp. zn. IV. ÚS 164/01 vyslovil, že „se nejedná o placení daní či poplatků, nýbrž o placení

pokračování

pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ("pojistné"), které je upraveno samostatně zákonem č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Citované předpisy ustanovení analogické § 45 zák.č. 337/1992 Sb. (zákaz převodu daňové povinnosti) neobsahují. Naopak v ust. § 12 odst. 1 cit. zák.č. 589/1992 Sb. je výslovně upraven zákonný přechod povinnosti platit pojistné na právního nástupce organizace nebo malé organizace.“

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[31] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu